

C-369/04. sz. ügy

Hutchison 3G UK Ltd és társai

kontra

Commissioners of Customs and Excise

(a VAT and Duties Tribunal, London [Egyesült Királyság] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Hatodik HÉA-irányelv – Adóköteles ügyletek – A »gazdasági tevékenység« fogalma – A 4. cikk (2) bekezdése – A távközlési szolgáltatások részére fenntartott rádiófrekvencia-spektrum meghatározott részének használatára vonatkozó engedélyek kiadása”

J. Kokott főtanácsnok indítványa, az ismertetés napja: 2006. szeptember 7.

A Bíróság ítélete (nagytanács), 2007. június 26.

Az ítélet összefoglalása

Adórendelkezések – Jogszabályok harmonizálása – Forgalmi adók – Közös hozzáadottértékadó-rendszer – A hatodik irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében vett gazdasági tevékenységek

(77/388 tanácsi irányelv, 4. cikk, (1) és (2) bekezdés)

A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról szóló 77/388 irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a távközlési berendezések használatára vonatkozó, harmadik generációs, ún. „UMTS” mobiltávközlési engedélyeknek a frekvenciakijelölésért felelős nemzeti szabályozó hatóság általi, árverés útján történő kiadása e rendelkezés szerint nem minősül gazdasági tevékenységnek, és ennek következtében nem tartozik ezen irányelv hatálya alá.

Ez a tevékenység a gazdasági szereplők számára a mobiltávközlési piacra jutás szükséges és előzetes feltételeként értelmezendő, és nem tekinthető úgy, mint a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság részvétele az érintett piacon. Ugyanis a kiadott jog jogosultjaként kizárólag az említett gazdasági szereplők végeznek tevékenységet az érintett piacon a kérdéses javakat bevétel elérése céljából tartósan hasznosítva.

Ennek megfelelően a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság az ilyen engedély kiadásával nem hasznosítja tartósan az említett használati jogok által képzett javakat bevétel elérése céljából. E kiadási eljárás során az említett hatóság kizárólag az elektromágneses spektrum használatának ellenőrzésére és szabályozására irányuló tevékenységet gyakorol, amelyet kifejezetten ráruháztak.

Másrészről az a tény, hogy a szóban forgó jogok kiadása díjfizetéssel jár, nem olyan természetű, hogy módosítsa az ilyen tevékenység jogi minősítését.

(vö. 36., 38–39., 43. pont és a rendelkezés rész)

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2007. június 6.(*)

„Hatodik HÉA irányelv – Adóköteles ügyletek – A gazdasági tevékenység fogalma – A 4. cikk (2) bekezdése – A távközlési szolgáltatások részére fenntartott rádiófrekvencia-spektrum meghatározott részének használatára vonatkozó engedélyek kiadása”

A C-369/04. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a VAT and Duties Tribunal, London (Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2004. augusztus 24-én érkezett, 2004. augusztus 26-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Hutchison 3G UK Ltd**,

az **mmO2 plc**,

az **Orange 3G Ltd**,

a **T-Mobile (UK) Ltd**,

a **Vodafone Group Services Ltd**

és

a **Commissioners of Customs and Excise**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, P. Káris, Juhász E. és J. Klučka tanácselnökök, K. Schiemann, J. Makarczyk (előadó) és U. Lohmus bírák,

előtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezetők: Fülöp B. és K. Sztranc-Szawiczek tanácsosok,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. február 7-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Hutchison 3G UK Ltd, az mmO2 plc, az Orange 3G Ltd, a T-Mobile (UK) Ltd és a Vodafone Group Services Ltd képviselőjében K. P. E. Lasok QC, valamint J. Turnbull és P. Lomas solicitors,
- az Egyesült Királyság Kormánya képviselőjében M. Bethell és R. Caudwell, meghatalmazotti minőségben, segítők: P. Goldsmith, K. Parker és C. Vajda QC, valamint G. Peretz barrister,
- a dán kormány képviselőjében J. Molde, meghatalmazotti minőségben, segítje: K. Hagel Sørensen advokat,
- a német kormány képviselőjében W. D. Plessing és C. Schulze Bahr, meghatalmazotti minőségben, segítjük: K. T. Stopp Rechtsanwalt,
- a spanyol kormány képviselőjében J. M. Rodriguez Cárcamo, meghatalmazotti minőségben,
- Írország képviselőjében D. O'Hagan, meghatalmazotti minőségben, segítői: A. Aston SC, és de G. Clohessy BL,
- a holland kormány képviselőjében H. G. Sevenster és M. de Grave, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Közösségek Bizottsága képviselőjében K. Gross, R. Lyal és M. Shotter, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2006. szeptember 7-i tárgyaláson történt meghallgatását követően, meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv (HL L 145., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 23. o., a továbbiakban: hatodik irányelv), és különösen annak 4. cikke értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet az egyrészről a Hutchison 3G UK Ltd, az mm02 plc, az Orange 3G Ltd, a T-Mobile (UK) Ltd és a Vodafone Group Services Ltd, másrészről a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában a hozzáadottérték-adó (a továbbiakban: HÉA) beszedése tekintetében illetékes Commissioners of Customs and Excise (a közvetett adók hivatala) közötti jogvitában terjesztették elő, a Secretary of State for Trade and Industry (kereskedelmi és ipari államtitkár, a továbbiakban: államtitkár) által 2000-ben a harmadik generációs, ún. UMTS mobiltávközlési szolgáltatási engedélyek árverés útján történő kiadása kapcsán az e társaságok által állítólag megfizetett HÉA összegének levonási joga tárgyában.

Jogi háttér

A HÉA-val kapcsolatos rendelkezések

A közösségi szabályozás

3 A hatodik irányelv 2. cikkének 1. pontja értelmében a HÉA alá tartozik az adóalany által belföldön ellenszolgáltatás fejében teljesített termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás.

4 Ezen irányelv 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) »Adóalany«: az a személy, aki a (2) bekezdésben meghatározott bármely gazdasági tevékenységet bárhol önállóan végez, tekintet nélkül annak céljára és eredményére.

(2) Az (1) bekezdésben említett gazdasági tevékenység a termelő, a kereskedő, illetve a szolgáltatók valamennyi tevékenységét magában foglalja, beleértve a kitermelőipari és mezőgazdasági tevékenységeket, valamint az egyéb szakmai tevékenységeket is. Gazdasági tevékenységnek minősül azon tevékenység is, amely bevétel elérése érdekében materiális vagy immateriális javak tartós hasznosítását foglalja magában.

[...]

(5) Az állami, regionális és helyi közigazgatási szervek és közintézmények nem minősülnek adóalanyoknak az olyan tevékenységekre, illetve ügyletekre vonatkozóan, amelyeket hatóságként folytatnak, még akkor sem, amikor e tevékenységekkel, illetve ügyletekkel összefüggésben közterheket, illetékeket, járulékokat vagy egyéb adókat szednek be.

Ha azonban ilyen tevékenységeket, illetve értékesítéseket végeznek, akkor ezeket illetően adóalanyoknak minősülnek, amennyiben nem adóalanyként való kezelésük a verseny jelentős torzulását eredményezné.

Az előbbiekben megnevezett szervek minden esetben adóalanyoknak minősülnek a D. mellékletben felsorolt tevékenységeket illetően, amennyiben e tevékenységek terjedelme nem elhanyagolható.

[...]”

5 Az említett irányelv 17. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az adó levonására vonatkozó jog azon időpontban keletkezik, amikor a levonható adó felszámíthatóvá válik.

(2) Amennyiben a termékeket és szolgáltatásokat adóköteles tevékenységéhez használta fel, az adóalany jogosult az általa fizetendő adóból levonni a következő összegeket:

a) az olyan termékek és szolgáltatások után fizetendő, illetve megfizetett hozzáadottérték-adó, amelyet részére egy másik adóalany szállított vagy fog szállítani, illetve teljesített vagy teljesíteni fog;

[...]”

6 A hatodik irányelv D. mellékletének 1. pontja rendelkezik a távközlésről.

A nemzeti szabályozás

7 A HÉA-ról szóló 1994. évi törvény (Value Added Tax Act 1994) 4. cikkének (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„HÉA-t kell fizetni az Egyesült Királyság területén teljesített minden termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás után, amennyiben az adóköteles értékesítést vagy szolgáltatást az adóalany gazdasági tevékenysége keretében teljesíti.”

Az alapügyben szóban forgó engedélyek kiadásával kapcsolatos rendelkezések

A közösségi szabályozás

8 A távközlési szolgáltatások terén az általános felhatalmazásokra és az egyedi engedélyekre vonatkozó közös szabályozási keretről szóló, 1997. április 10-i 97/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 117., 15. o.) 2003. július 25-ig volt hatályban.

9 Ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[...]

d) »alapvető követelmények«: olyan közérdekű, nem gazdasági jellegű indokok, amelyek a tagállamokat arra késztethetik, hogy feltételeket állapítsanak meg a távközlési hálózatok létrehozására és/vagy használatára, illetve a távközlési szolgáltatások nyújtására vonatkozóan. Ezen indokok a hálózat működésének biztonsága, a hálózat egységének fenntartása, valamint indokolt esetben a szolgáltatások együttműködési képessége, az adatvédelem, a környezetvédelem, a városrendezési és területfejlesztési célkitűzések, illetve a frekvenciaspektrum ésszerű kihasználása, valamint a rádióalapú távközlési rendszerek és más világűrbeli vagy földi műszaki rendszerek közötti káros interferenciák elkerülése [...] [nem hivatalos fordítás].

10 A fenti irányelv 3. cikke (3) bekezdésének második mondata értelmében:

„A tagállamok csak abban az esetben adhatnak ki egyedi engedélyt, ha a kedvezményezett szűkös fizikai vagy egyéb természetű erőforrásokhoz jut, illetve egyedi kötelezettségek terhelik, vagy egyedi jogosultságokkal rendelkezik a III. szakasz rendelkezéseinek megfelelően” [nem hivatalos fordítás].

11 A 97/13 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése az alábbiak szerint pontosítja az engedélyezéshez kapcsolódó feltételeket:

„Amennyiben a tagállam a távközlési szolgáltatást általános engedélyhez köti, az indokolt esetben ilyen engedélyekre megállapítható feltételeket a melléklet 2. és 3. pontja határozza meg. Ezen engedélyeknek a lehető legkevésbé megterhelő rendszerrel kell járnia, amely összhangban áll az alapvető követelmények, valamint a melléklet 2. és 3. pontjában megállapított egyéb közérdekű követelmények tiszteletben tartásával” [nem hivatalos fordítás].

12 Ezen irányelv III. szakasza, amely a 7–11. cikket foglalja magában, az egyéni engedélyeket szabályozza, amennyiben a helyzet indokolja az ilyen engedély kiadását. A fent hivatkozott irányelv 8. cikke (1) bekezdésének első albekezdése elírja, hogy „az általános engedélyek feltételein túl az egyedi engedélyekhez indokolt esetben kapcsolható feltételeket a melléklet 2. és 4. pontja határozza meg” [nem hivatalos fordítás]. E melléklet 2.1. és 4.2. pontjának megfelelően itt különösen az érintett alapvető követelmények teljesítésének biztosítására irányuló feltételekről, illetve a rádiófrekvenciák hatékony használatához és kezeléséhez kapcsolódó egyedi feltételekről van szó.

13 A 97/13 irányelv 10. cikkének (1) bekezdése alkalmazásában a tagállamok korlátozhatják az egyedi engedélyek számát a rádiófrekvencia-spektrumok hatékony kihasználáshoz szükséges mértékben. A fenti cikk (2) bekezdése első franciabekezdésének megfelelően kellő mértékben figyelembe kell venni annak igényét, hogy maximalizálják a felhasználók elnyerit, és hogy megkönnyítsék a verseny fejlődését. Ugyanezen cikk (3) bekezdésének első albekezdése elírja a tagállamok számára, hogy ezen egyedi engedélyeket objektív, hátrányos megkülönböztetéstől

mentes, átlátható, arányos és részletes kiválasztási kritériumok alapján adják ki.

14 A szóban forgó irányelv 11. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy engedélyezés olyan díjak kivetését eredményezheti, amelyek „kizárólagosan azt a célt szolgálják, hogy fedezzék az egyedi engedélyek kibocsátásával, intézésével, ellenőrzésével és végrehajtásával kapcsolatos igazgatási költségeket” [nem hivatalos fordítás]. Ezenfelül a fent hivatkozott cikk (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„Az (1) bekezdéstől eltérően a szűkösen érő források esetében a tagállamok felhatalmazhatják a nemzeti szabályozó hatóságait díj kiszabására ezen érő forrás optimális felhasználásának biztosítása szükségletének figyelembevételére céljából. E terhek hátrányos megkülönböztetéstől mentesek és figyelembe veszik többek között az újító szolgáltatások és a verseny fejlesztésének szükségességét” [nem hivatalos fordítás].

15 A 97/13 irányelvet 2003. július 25-én helyezte hatályon kívül és váltotta fel az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (keretirányelv) (HL L 108., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 349. o.).

16 Ezen utóbbi irányelv 9. cikke a következőképpen rendelkezik:

„[...]

(3) A tagállamok rendelkezhetnek arról, hogy a vállalkozások a rádiófrekvenciák használati jogát más vállalkozásokra átruházhassák.

(4) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a vállalkozások a rádiófrekvencia-használati jog átruházására vonatkozó szándékukat a frekvenciakijelölésért felelős nemzeti szabályozó hatóságnak bejelentsék, továbbá arról, hogy minden átruházás a nemzeti szabályozó hatóság által meghatározott eljárások szerint történjen, és minden átruházást tegyenek közzé. A nemzeti szabályozó hatóságok gondoskodnak arról, hogy az ilyen ügyletek eredményeképpen a verseny ne torzuljon. Amennyiben valamely rádiófrekvencia használatát [az Európai Közösség rádióspektrum-politikájának keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i] 676/2002/EK [európai parlamenti és tanácsi] határozat [(»rádióspektrum-határozat«) (HL L 108., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 317. o.)] alkalmazása révén vagy más közösségi intézkedés keretében összehangolták, az ilyen átruházás nem eredményezheti az adott rádiófrekvencia használatának megváltozását.”

A nemzeti szabályozás

17 A vezeték nélküli távírásról szóló 1949. évi törvény (Wireless Telegraphy Act 1949, a továbbiakban: WTA 1949) 1. cikkének (1) bekezdése értelmében senki sem létesíthet, vagy használhat vezeték nélküli távíróállomást, illetve nem helyezhet üzembe, vagy használhat vezeték nélküli távírókészüléket az államtitkár által e cikk a) pontja alapján e célból kiadott engedély nélkül. A WTA 1949 büntetőjogi szankciók alkalmazását írja elő e tilalom megsértésének esetére.

18 A vezeték nélküli távírásról szóló 1998. évi törvény (Wireless Telegraphy Act 1998, a továbbiakban: WTA 1998) 2. cikkének (1) bekezdése meghatározza az engedélyek odaítélésére vonatkozó iránymutatásokat, különösen lehetővé téve az államtitkár számára, hogy az igazgatási költségeknél magasabb összegeket állapítson meg. Ugyanezen cikk (2) bekezdésének c) pontja értelmében ezen összegek figyelembe veszik az alábbiak elmozdításához fűződő érdeket:

- az elektromágneses spektrum hatékony kezelése és használata;
- a vezeték nélküli távírás használatából következő valamennyi gazdasági előny;
- az innovatív szolgáltatások fejlesztése; valamint
- a távközlési szolgáltatások piacának versenye.

19 A WTA 1998 3. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Tekintettel az elektromágneses spektrum optimális kihasználása elősegítésének jelentőségére, az államtitkár rendelet útján előírhatja, hogy az ilyen rendeletben, illetve az általa az ilyen rendelet alapján meghatározott esetekben a vezeték nélküli távírásra vonatkozó engedélyek iránti kérelmeket olyan eljárással összhangban kell benyújtani:

- amelyet az ilyen rendelet alapján az államtitkár által közzétett közlemény határoz meg; és
- amelynek során az ajánlattevő ajánlatot tesz, amelyben meghatározza azon összeget, amelyet az engedélyért ellenszolgáltatásul fizetni hajlandó az államtitkárnak.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

20 2000 tavaszán az államtitkár árverés útján odaítélte az alapeljárásban érintett engedélyeket.

21 Ezen engedélyeket azok a vállalkozások nyerték el, amelyek a felkínált frekvenciacsomagok – amelyek közül az egyiket a piacra újonnan belépő gazdasági szereplő részére tartottak fenn – tekintetében a legjelentősebb pénzüsszeget ajánlották. Az árverés eredményeképpen az ajánlattevők összesen 22 477 400 000 GBP összeget fizettek ki.

22 Az árveréseket az államtitkár nevében a Radiocommunications Agency (rádiótávközlési ügynökség) folytatta le, amely a kereskedelmi és ipari államtitkárság egyik végrehajtó ügynöksége. Az odaítélési eljárás során semmilyen utalás nem történt a HÉA-ra.

23 Az így módon odaítélt engedélyek 2021. december 31-én járnak le, kivéve ha az államtitkár korábban visszavonja őket, illetve ha a jogosultak korábban lemondanak róluk.

24 Mivel úgy vélték, hogy e díjak HÉA-kötelesek, és a kifizetett összegek tartalmazzák a HÉA-t, az ajánlattevő társaságok azon összegek visszatérítését kérték a hatodik irányelv 17. cikkét a nemzeti jogba átültető nemzeti szabályozás értelmében, amely összegeket állításuk szerint HÉA címen fizettek meg. Mivel kérelmeiket elutasították azon indokkal, hogy az alapeljárásban érintett engedélyek kiadása nem tartozik a HÉA hatálya alá, a kérdést előterjesztő bírósághoz fordultak.

25 Ilyen körülmények között a VAT and Duties Tribunal, London felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Az Agreed Statement of Facts-ban (»a felek által nem vitatott tényvázlat«) szereplő körülmények között [...] a hatodik irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt »gazdasági tevékenység« fogalom akként értelmezendő-e, hogy az magában foglalja az [...] államtitkár által a harmadik generációs mobil távközlési berendezéseknek az elektromágneses spektrum meghatározott tartományaiiban való felhasználására (a továbbiakban: a [z érintett] tevékenység) vonatkozó jogok gyakorlására szóló engedély árverés útján történő kiadását, valamint mely szempontok veendőek figyelembe e kérdés vizsgálata során?

2) Az Agreed Statement of Facts-ban rögzített körülmények között mely szempontok veendőek

figyelembe annak vizsgálatakor, hogy a[z érintett] tevékenység végzése során a hatodik irányelv 4. cikkének (5) bekezdése szerinti értelemben az államtitkár »hatóságként« járt-e el?

3) Az Agreed Statement of Facts-ban rögzített körülmények között (i) a[z érintett] tevékenység min?sülhet-e részben »gazdasági tevékenységnek« és részben nem, és/vagy (ii) e tevékenységet végezheti-e részben hatóságként eljáró és részben nem hatóságként eljáró közjogi szerv, aminek következményeként a hatodik irányelv szerint e tevékenység részben a HÉA hatálya alá tartozik és részben nem?

4) Mennyire valószínűnek, illetve a[z érintett] tevékenység gyakorlásához id?ben milyen közelinek kell lennie a verseny hatodik irányelv 4. cikke (5) bekezdése második albekezdése szerinti jelent?s torzulásának ahhoz, hogy az e tevékenységet végz? személy annak tekintetében adóalanynak min?süljön e rendelkezés értelmében? Az adósemlegesség elve mennyiben érinti e kérdést, ha egyáltalán érinti?

5) A hatodik irányelv D. mellékletében (amelyre az irányelv 4. cikke (5) bekezdésének harmadik albekezdése hivatkozik) szerepl? »távközlés« kifejezés az Agreed Statement of Facts-ban rögzített körülmények között magában foglalja-e a harmadik generációs mobiltávközlési berendezéseknek az elektromágneses spektrum meghatározott tartományaiban való felhasználásával kapcsolatos jogok gyakorlására szóló engedély államtitkár általi, árverés útján történ? kiadását?

6) Figyelembe veend??e a C?106/89. sz., Marleasing ügyben 1990. november 13?án hozott ítélet (EBHT 1990., I?4135. o.) 8. pontjában rögzített elv a nemzeti jogszabályok és az alább említett utasítások értelmezése körében (és ha igen, mely tekintetben), ha i) a tagállam akként ülteti át a hatodik irányelv 4. cikkének (1) és (5) bekezdését, hogy valamely jogszabályban olyan utasítás kibocsátásra vonatkozó hatáskörrel ruház fel egy kormányzati szervet (jelen esetben az Egyesült Királyság Kincstárát), amely meghatározza, hogy mely kormányzati szervek által teljesített termékértékesítés vagy szolgáltatásnyújtás tekintend? adókötelesnek, és (ii) e kormányzati szerv e hatáskörében eljárva utasításokat bocsát ki, illetve szándékozik kibocsátani, amelyekben egyes termékértékesítéseket és szolgáltatásnyújtásokat HÉA-kötelesnek min?sít?”

Az el?zetes döntéshozatalra el?terjesztett kérdésekr?

Az els? kérdésr?

26 Els? kérdésével a kérdést el?terjeszt? bíróság arra keres választ, hogy az olyan tevékenység, mint az alapeljárásban érintett engedélyeknek az államtitkár általi, árverés útján történ? kiadása a hatodik irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében „gazdasági tevékenységnek” min?sül-e.

27 A hatodik irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében az min?sül adóalany, aki az ugyanezen cikk (2) bekezdésében meghatározott bármely gazdasági tevékenységet bárhol önállóan végez, tekintet nélkül annak céljára és eredményére. A „gazdasági tevékenység” e fogalmát az említett (2) bekezdés úgy határozza meg, hogy az magában foglalja a termel?k, a keresked?k, illetve a szolgáltatók valamennyi tevékenységét, valamint különösen a materiális vagy immateriális javak bevétel elérése érdekében történ? tartós hasznosítását magukban foglaló tevékenységeket.

28 E tekintetben meg kell állapítani, hogy bár a hatodik irányelv 4. cikke tágan határozza meg a HÉA alkalmazási körét, e rendelkezés kizárólag a gazdasági jelleg? tevékenységekre vonatkozik (lásd ebben az értelemben a C?306/94. sz., Régie dauphinoise ügyben 1996. július 11?én hozott ítélet [EBHT 1996., I?3695. o.] 15. pontját, a C?77/01. sz. EDM?ügyben 2004. április 29?én hozott

ítélet [EBHT 2004., I?4295. o.] 47. pontját, valamint a C?465/03. sz. Kretztechnik?ügyben 2005. május 26?án hozott ítélet [EBHT 2005., I?4357. o.] 18. pontját).

29 Az állandó ítélkezési gyakorlatból következik továbbá, hogy az adóalany és a gazdasági tevékenység fogalmainak elemzése nyilvánvalóvá teszi a gazdasági tevékenység fogalmának tág és objektív jellegét olyan értelemben, hogy az magát a tevékenységet veszi alapul, függetlenül annak céljától és eredményét?l (lásd különösen a 223/03. sz., University of Huddersfield ügyben 2006. február 21?én hozott ítélet [EBHT 2006., I?1751. o.] 47. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

30 Az el?zetes döntéshozatalra utaló határozatból kit?nik, hogy az alapeljárásban az államtitkár tevékenysége abból állt, hogy árverés útján gazdasági szerepl?k számára meghatározott id?re használati jogokat adott ki az elektromágneses spektrum egyes frekvenciáira. A kiadási eljárás eredményeként e gazdasági szerepl?k engedélyt kaptak az így megszerzett jogok hasznosítására, hogy üzembe helyezzenek a szóban forgó elektromágneses spektrum adott szegmensében m?köd? távközlési berendezéseket.

31 Ennélfogva annak meghatározásáról van szó, hogy az ilyen engedély megadása a hatodik irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében tekinthet?e természeténél fogva „javak hasznosításának”.

32 Mindenekel?tt pontosítani kell, hogy ezen rendelkezés keretében a „hasznosítás” fogalma a közös HÉA-rendszer semlegessége követelményének megfelelően minden olyan ügyletre vonatkozik, tekintet nélkül azok jogi formájára, amely bevétel elérése érdekében javak tartós hasznosítását foglalja magában (lásd ebben az értelemben a C?186/89. sz. Van Tiem-ügyben 1990. december 4?én hozott ítélet [EBHT 1990., I?4363. o.] 18. pontját, a fent hivatkozott EDM-ügyben hozott ítélet 48. pontját és a C?8/03. sz. BBL?ügyben 2004. október 21?én hozott ítélet [EBHT 2004., I?10157. o.] 36. pontját).

33 E tekintetben emlékeztetni kell, hogy az alapeljárásban érintett tevékenység olyan engedélyek kiadásából áll, amelyek lehetővé teszik a kedvezményezett gazdasági szerepl?k számára, hogy hasznosítsák az azokból származó használati jogokat oly módon, hogy a mobil távközlési piacon ellenszolgáltatásért szolgáltatásokat nyújtanak a nyilvánosság számára.

34 Ugyanakkor az ilyen tevékenység a közösségi jog által megkövetelt feltételek végrehajtásának eszköze, amelyek célja különösen a rádióalapú távközlési rendszerek és más világ?rbéli vagy földi m?szaki rendszerek közötti káros interferenciák elkerülésének biztosítása, illetve a frekvenciaspektrum ésszer? kihasználása, amint az a 97/13 irányelv 2. cikke (1) bekezdése d) pontjának, 4. cikke (1) bekezdésének és 8. cikke (1) bekezdésének együttes olvasatából következik.

35 Ezenfelül hangsúlyozni kell, hogy az ilyen felhatalmazások kiadása a 97/13 irányelv, illetve a WTA 1949 és a WTA 1998 értelmében az érintett tagállam kizárólagos hatáskörébe tartozik.

36 Így az alapeljárásban érintetthez hasonló tevékenység az alapeljárás felpereseihez hasonló gazdasági szerepl?k számára a mobiltávközlési piacra jutás szükséges és el?zetes feltételeként értelmezend?. Nem tekinthet? úgy, mint a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság részvétele az érintett piacon. Ugyanis a kiadott jog jogosultjaként kizárólag az említett gazdasági szerepl?k végeznek tevékenységet az érintett piacon a kérdéses javakat bevétel elérése céljából tartósan hasznosítva.

37 Ilyen feltételek mellett az alapeljárásban érintetthez hasonló tevékenység természeténél fogva nem gyakorolható a gazdasági szerepl?k által. E tekintetben meg kell állapítani, hogy nincs

jelentősége annak, hogy a fent említett gazdasági szereplők a továbbiakban szabadon átruházhatják rádiófrekvencia-használati jogaikat. Ugyanis az ilyen átruházás azonfelül, hogy továbbra is a 2002/21 irányelv 9. cikke (4) bekezdésének megfelelően a frekvenciakijelölésért felelős nemzeti szabályozó hatóság ellenőrzése alatt marad, nem hasonlítható az állami hatóságok általi engedélykiadáshoz.

38 Ennek megfelelően a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság az ilyen engedély kiadásával nem hasznosítja tartósan a rádiófrekvencia-spektrumok használati joga által képzett javakat bevétel elérése céljából. E kiadási eljárás során az említett hatóság kizárólag az elektromágneses spektrum használatának ellenőrzésére és szabályozására irányuló tevékenységet gyakorol, amelyet kifejezetten ráruháztak.

39 Másrészt az a tény, hogy az alapeljárásban érintettekhez hasonló engedélyek kiadása díjfizetéssel jár, nem olyan természetű, hogy módosítsa az ilyen tevékenység jogi minősítését (lásd ebben az értelemben a C-343/95. sz., *Diego Cali & Figli* ügyben 1997. március 18-án hozott ítélet [EBHT 1997., I-1547. o.] 24. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

40 Ennélfogva e kiadás nem minősül „gazdasági tevékenységnek” a hatodik irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében.

41 E következtetést nem kérdőjelezi meg azon érvelés, amely szerint az említett irányelv 4. cikkének (5) bekezdésére tekintettel nem zárható ki, hogy valamely, közjogi szerv által végzett szabályozási tevékenység ugyanezen irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében gazdasági tevékenységnek minősüljön oly módon, hogy e szervet adóalanynak kelljen tekinteni e tevékenység vonatkozásában.

42 Ugyanis annak feltételezése mellett is, hogy az ilyen szabályozási tevékenység gazdasági tevékenységnek minősíthető, fennáll az, hogy a hatodik irányelv 4. cikke (5) bekezdésének alkalmazása magában foglalja a kérdéses tevékenység gazdasági jellegének elzetes megállapítását. Ugyanakkor a jelen ítélet 46. pontjában adott válaszból következik, hogy itt nem ez a helyzet.

43 Tekintettel a fenti megfontolásokra, az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a hatodik irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az alapeljárásban érintettekhez hasonló, távközlési berendezések használatára vonatkozó engedélyeknek a frekvenciakijelölésért felelős nemzeti szabályozó hatóság általi, árverés útján történő kiadása e rendelkezés szerint nem minősül gazdasági tevékenységnek, és ennek következtében nem tartozik ezen irányelv hatálya alá.

Az egyéb kérdésekről

44 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a kérdést elterjesztő bíróság egyéb kérdéseire nem kell válaszolni.

A költségekről

45 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést elterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításáról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 4. cikkének (1) és (2) bekezdését úgy kell értelmezni,

hogy az alapeljáráásban érintettekhez hasonló, távközlési berendezések használatára vonatkozó, harmadik generációs, ún. UMTS mobiltávközlési engedélyeknek a frekvenciakijelölésért felelős nemzeti szabályozó hatóság általi, árverés útján történő kiadása e rendelkezés szerint nem minősül gazdasági tevékenységnek, és ennek következtében nem tartozik ezen irányelv hatálya alá.

Aláírások

* Az eljárás nyelve: angol.